

няття престижу української мови, без створення відповідних україномовних інфраструктур у суспільстві реалізація програми розумного регулювання мовним вихованням дітей приречена стати ще однією формальністю. Важливою проблемою в світлі сказаного є проблема мовної норми.

Офіційно прийнятим в Україні варіантом літературної мови послуговується доволі невелика частина україномовного населення. Різні кола носіїв української мови до певних її норм як справді українських та єдиних ставляться по-різному, часом обережно, часом з недовірою. Активізація мовотворчих і моворестраваційних процесів часом занадто бурхливих і не надто зважених, окрім багатьох позитивних змін, призвели також до розхитування мовностилістичних та правописних норм літературної мови, до нестабільності, а відтак – до браку авторитетності й, до погіршення мовної культури усної і писемної форм комунікації. Поки довкола українського правопису ось уже восьмий рік точаться запеклі дискусії, видавці на власний розсуд і смак використовують у текстах своїх видань елементи правописів 1960, 1990-1993 і навіть 1928 рр. Термінологічні словники, що вийшли протягом останніх п'яти-шести років в Україні, часом не можуть виконувати своїх прямих – довідково-допоміжних функцій. Деякі з них швидше нагадують історично-термінологічні розвідки, аніж лексикографічні видання.

Рудзевич А.М.

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ АТРИБУТИВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Стаття присвячена дослідженню англійських атрибутивних словосполучень і особливостей їх перекладу на українську мову. Проблему перекладу англійських атрибутивних словосполучень досліджували: І. Алексєєва, І. Бойцова, Н. Варламова, Ю. Євтушевський, Дж. Леві, М. Марченко та ін. Актуальність проблеми перекладу англійських атрибутивних словосполучень, які використовуються для яскравого та оригінального сприйняття та вираження дійсності, обумовлена зростаючим інтересом лінгвістів до цього феномену.

Атрибутивні словосполучення є одним із характерних явищ англійської мови. Труднощі перекладу зумовлені різноманіттям семантичних зв'язків між членами словосполучення. Відповідно, для адекватного перекладу необхідний глибокий аналіз зв'язків між членами словосполучення.

Взагалі виокремлюють такі способи перекладу англійських атрибутивних словосполучень: а) калькування – це переклад на українську мову за допомогою такого ж препозитивно-атрибутивного словосполучення, наприклад: *Price risk – is the risk of the loan price change.* – Ціновий ризик – це ризик зміни ціни боргового зобов'язання; морфологічна трансформація – це переклад за допомогою атрибутивного словосполучення типу «іменник-прийменник-іменник», наприклад, *In June 1997 the Chancellor of the Exchequer announced that the target would be 1,5 percent for retail price inflation excluding mortgage interest payments.* – У червні 1997 року Міністр фінансів заявив, що намічений рівень інфляції сягне 1,5 відсотки. Роздрібні ціни, за винятком відсотків на виплату застави, зростуть; в) переклад за допомогою перестановки членів атрибутивного словосполучення (синтаксична транспозиція). У цьому випадку, дослівний переклад неможливий, доречна перестановка членів атрибутивного словосполучення при перекладі на цільову мову: *What is the settlement date?* – Яка дата розрахунку?; г) методом повної зміни структури атрибутивного словосполучення. Суть методу перекладу атрибутивного словосполучення полягає у передачі значення англійського атрибутивного словосполучення за допомогою розширеного пояснення, а також в донесенні його в максимально чіткій і лаконічній формі, наприклад: *Participants will attend a pre-departure orientation session in the NIS.* – Перед від'їздом учасники відвідуватимуть спеціальні курси в установі, яка опікується проблемами іммігрантів та надає їм консультації; д) переклад з переносом означення, наприклад: *Having corrupt alliance with employers the reactionary TV bosses disrupted every progressive movement.* – Вступивши в союз з підприємцями, продажні реакційні керівники телебачення; е) описовий спосіб: експлікація (описовий переклад) – це лексико-граматична трансформація, при якій лексична одиниця мови-оригіналу замінюється словосполученням, яке дає пояснення або визначення даної одиниці, наприклад: *To*

watch it happen was a thrilling sight. - Дух перехоплювало, коли дивився на те, що відбувалося.

Отже, вищенаведені приклади, які демонструють функціонування англійських атрибутивних словосполучень та можливі варіанти їх перекладу, звертають нашу увагу на те, що цей тип словосполучень має тенденцію до поліваріантності при перекладі. Атрибутивні словосполучення – це особливий феномен англійської мови.

Ручка І.Е.
НМетАУ

МОВЛЕННЄВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА

Етикет і мовлення тісно пов'язані між собою. Мовленнєвий етикет можна визначити як правила, що регулюють мовленнєву поведінку. Це широка зона одиниць мови й мовлення, яка словесно виражає етикет поведінки, дає ті мовні багатства, що є в кожному суспільстві для вираження неконфліктного ставлення до людей, а етикет регулює складний вибір доречного засобу конкретно людиною, для її конкретного адресата, у конкретному випадку, ситуації. Дуже важливим чинником для майбутніх фахівців є ознайомлення з етикетом поведінки, а також з мовленнєвим етикетом. Якщо студент не буде знати прийнятих у суспільстві правил мовного етикету, не буде володіти вербальними формами вираження ввічливості, йому буде важко встановлювати ділові контакти і він не зможе на високому рівні здійснювати процес спілкування. Кожен студент вищого навчального закладу повинен знати етикетні одиниці, якими виражаються формули подяки, етикетні формули звертань, вітання, прощання, вибачення тощо.

Мовленнєва діяльність – це об'єктивний процес, оскільки він стосується носіїв мови й водночас – це суб'єктивний процес, який реалізується завдяки мовленню суб'єкта, має свої особистісні голосові та емоційні прояви, особистий інструментарій впливу на співрозмовника залежно від конкретної мети. Крім того, це одна з умов особистісного самовираження, самореалізації. Звідси можна зробити висновки про мовленнєву діяльність як про процес і результат дії, як про структурний елемент будь-